

**Plán činnosti České rozvojové agentury
na rok 2014**

Leden 2014

Plán činnosti České rozvojové agentury na rok 2014

OBSAH

1.	HLAVNÍ CÍLE PRO NAPLŇOVÁNÍ STRATEGIE ČRA V ROCE 2014.....	3
2.	ÚKOLY ČRA PŘI ZAJIŠŤOVÁNÍ PROJEKTOVÉHO CYKLU ZRS.....	5
3.	REALIZACE ZRS V PROGRAMOVÝCH PRIORITYNÍCH ZEMÍCH	6
3.1.	Afghánistán.....	6
3.2.	Bosna a Hercegovina	6
3.3.	Etiopie.....	7
3.4.	Moldavsko	8
3.5.	Mongolsko	9
4.	REALIZACE ZRS V NEPROGRAMOVÝCH PRIORITYNÍCH ZEMÍCH	9
4.1.	Gruzie.....	9
4.2.	Kambodža	10
4.3.	Kosovo	10
4.4.	Palestina	11
4.5.	Srbsko	11
5.	REALIZACE ZRS V OSTATNÍCH ZEMÍCH	12
5.1.	Jemen.....	12
5.2.	Vietnam	12
5.3.	Zambie	12
6.	REALIZACE DALŠÍCH ROZVOJOVÝCH AKTIVIT ČRA.....	13
6.1.	Dotační programy a spolupráce s nevládními organizacemi.....	13
6.2.	Podpora zapojení soukromého sektoru do ZRS	14
6.3.	Předávání transformačních zkušeností a budování kapacit státní správy.....	15
6.4.	Spolupráce se zahraničními dárci, včetně EU	15
7.	ADMINISTRATIVNÍ OTÁZKY.....	16
7.1.	Personální otázky, školení, stáže	16
7.2.	Rozpočet ČRA, finanční výkaznictví, procesní otázky	17
7.3.	Prezentace aktivit ČRA vůči veřejnosti	18
8.	PŘÍLOHY	19
	<i>Příloha č. 1: Prostředky na projekty ČRA v prioritních zemích na rok 2014.....</i>	<i>19</i>
	<i>Příloha č. 2: Prostředky na dotační programy a další rozvojové aktivity ČRA na rok 2014 .....</i>	<i>22</i>
	<i>Příloha č. 3: Seznam použitých zkratk.....</i>	<i>23</i>

Zpracoval: kolektiv ČRA

Předkládá: Michal Kaplan – ředitel ČRA

1. HLAVNÍ CÍLE PRO NAPLŇOVÁNÍ STRATEGIE ČRA V ROCE 2014

Rok 2014 bude prvním úplným rokem pro naplňování *Strategie řízení ČRA na období 2013-2017*, kterou v září 2013 předložil ředitel ČRA vedení MZV a členům Rady pro ZRS. V souladu se strategií budou aktivity ČRA směřovány na pět hlavních cílů:

1. Zlepšit kvalitu práce ČRA v mezinárodním srovnání a její relevantnost na domácí scéně;
2. Zvýšit odborné znalosti, motivaci a pracovní podmínky zaměstnanců ČRA;
3. Zefektivnit řízení procesů v ČRA za účelem zlepšení udržitelnosti a dopadu projektů ZRS;
4. Zintenzivnit partnerství s realizátory ZRS a ostatními donory včetně multilaterální ZRS;
5. Zprůhlednit informace o práci ČRA a zvýšit informovanost a osvětu o české ZRS.

Mezinárodní a domácí kontext

Hlavním mezinárodním trendem zůstane debata o globálním rozvojovém rámci po roce 2015, kterou bude třeba sledovat i s ohledem na možné dopady pro českou ZRS. V této souvislosti stojí za zmínku, že MZV ve spolupráci s ostatními členy Rady pro ZRS a ČRA v roce 2014 dokončí střednědobé vyhodnocení koncepce ZRS ČR, jehož výsledkem by mělo být zpřesnění teritoriálních a sektorových priorit české ZRS. V návaznosti na toto vyhodnocení hodlá ČRA počínaje rokem 2014 také iniciovat vznik pilotních sektorových strategií ve vybraných sektorech a zemích.

Jako člen Výboru OECD/DAC bude ČR vstřebávat jeho doporučení a nejlepší praxi. To se v práci ČRA projeví zejména důrazem na efektivnost rozvojové spolupráce, včetně závazků v oblasti dělby práce, nevázaní a transparentnosti pomoci. V dubnu proběhne v Mexiku ministerské zasedání Globálního partnerství pro efektivitu rozvojové spolupráce, které kromě zhodnocení naplňování dosavadních závazků může přinést nové podněty pro agendu efektivnosti rozvoje.

ČRA v roce 2014 požádá Evropskou komisi o započetí procesu screeningu pro delegovanou spolupráci. Pro pozitivní výsledek screeningu EK i v zájmu větší efektivity české ZRS bude třeba v roce 2014 podniknout kroky k posílení implementačních kapacit ČRA, jak v ústředí, tak v partnerských zemích (např. prostřednictvím tzv. rozvojových diplomatů na ZÚ). V návaznosti na upravenou metodiku projektového cyklu předloží ČRA návrh rámcové dohody mezi MZV a ČRA, která by měla upravit činnost rozvojových diplomatů na ZÚ a další personální a logistické otázky.

Odbornost a motivace pracovníků

Na posílení kapacit ČRA naváže vnitřní reorganizace ČRA, jejímž cílem bude efektivnější a průhlednější rozdělení odpovědnosti za jednotlivé agendy. Pracovníci ČRA budou pokračovat ve zvyšování kvalifikace, např. účastí na jazykových kurzech a dalších odborných školeních. ČRA v roce 2014 uvede v činnost systém pro kariéerní růst a hodnocení výkonu pracovníků ČRA. Podle potřeby může v roce 2014 proběhnout pilotní secondment vybraného pracovníka ČRA na jedné z partnerských rozvojových agenturách. ČRA v roce 2014 uspořádá teambuildingové aktivity a podpoří neformální kontakty pracovníků ČRA s dalšími partnerskými organizacemi. Ve spolupráci s MZV bude ČRA také iniciovat školení pro rozvojové diplomaty a/nebo místní koordinátory ZRS za účelem zaškolení a diskuse o změnách v metodice projektového cyklu.

Efektivita procesů a výsledky projektů ZRS

ČRA bude s MZV úzce spolupracovat na úpravách metodiky projektového cyklu, která bude v roce 2014 předložena kolegiu ministra ZV. Účelem nové metodiky bude mj. zakotvit postavení a roli rozvojových diplomatů na ZÚ a prozkoumat nové efektivnější způsoby realizace ZRS. ČRA bude v roce 2014 uplatňovat posílenou metodiku pro identifikaci projektových námětů, stejně jako novou metodiku pro monitoring zaměřený na výsledky.

ČRA bude připravena k provedení procesního auditu za účelem přezkoumání vnitřních směrnic a kvality procesů. ČRA bude mj. aktualizovat svou směrnici o veřejných zakázkách v důsledku novelizace zákona od 1.1.2014 a dalších systémových změn. V roce 2014 bude naplno fungovat informační systém řízení projektů (SAP), který umožní finanční řízení projektů v reálném čase stejně jako generování specifických souhrnů a přehledů. ČRA také podpoří vznik celostátní databáze pro statistické výkaznictví podle standardů OECD/DAC.

Partnerství s realizátory a donory

ČRA bude diskutovat přípravu relevantních bilaterálních projektů ZRS s ČEB a dalšími partnery za účelem zvýšení udržitelnosti a komerční návaznosti. V roce 2014 bude poprvé realizován program studií proveditelnosti s cílem rozpracovat projekty pro návazné financování. ČRA bude spolupracovat s dalšími aktéry také při podpoře zapojování českých subjektů do ZRS realizované EU a jinými mezinárodními organizacemi a zapojí se do implementace Exportní strategie ČR formou předsedání a účasti v příslušném pracovním týmu. ČRA ve spolupráci s MZV podnikne metodické přípravy na převzetí a možné rozšíření programu rozvojově-ekonomického partnerství od roku 2015 a dále.

ČRA prohloubí partnerství a dialog s nevládními neziskovými organizacemi zapojenými do realizace ZRS. Bude pokračovat program trilaterální spolupráce s cílem zajištění spolufinancování pro projekty nestátních neziskových organizací (NNO) realizované z rozpočtu EU a jiných donorů. ČRA se v rámci příslušné pracovní skupiny Rady vlády pro nestátní neziskové organizace zapojí do přípravy návrhu rámcových smluv, k možnému využití s vybranými NNO při realizaci ZRS. V roce 2014 ČRA podnikne konkrétní kroky pro vytvoření horizontálního programu pro vysílání expertů a uplatnění českých transformačních zkušeností od roku 2015 a dále.

ČRA bude pokračovat ve vzájemně výhodné spolupráci s ostatními dárci. Zvláštní pozornost bude věnována získávání spolufinancování pro vybrané projekty ZRS z fondu USAID pro nastupující dárci. V roce 2014 bude také rozpracován společný projekt ČRA a ADA v sektoru vody a sanitace v Moldavsku ve vazbě na dříve podepsané memorandum o spolupráci. V květnu 2014 se ČRA zúčastní výroční konference Practitioners Network. V roce 2014 se ČRA také nově zapojí do sdružení implementačních agentur EUNIDA, mj. s ohledem na ambici získat akreditaci EK pro delegovanou spolupráci.

Informovanost a transparentnost

ČRA provede v roce 2014 důkladnou revizi svých webových stránek s cílem zvýšení přehlednosti a informovanosti v české i anglické verzi. V návaznosti na vytvoření statistické databáze bude ČRA spolupracovat na zveřejňování údajů o české ZRS ve formátu IATI. ČRA v roce 2014 zorganizuje komunikační aktivity vůči odborné i široké veřejnosti (např. výstavu fotografií z projektů apod.).

Naplňování strategie řízení ČRA bude průběžně monitorováno a vyhodnoceno v rámci Výroční zprávy ČRA za rok 2014.

2. ÚKOLY ČRA PŘI ZAJIŠŤOVÁNÍ PROJEKTOVÉHO CYKLU ZRS

Příprava a realizace projektů ZRS v gesci ČRA zahrnuje fáze identifikace, formulace, realizace a monitoringu, zatímco fáze programování a evaluace jsou v gesci MZV. ČRA v souladu s Metodikou projektového cyklu dvoustranných projektů ZRS zejména identifikuje sektorová témata a projektové náměty, zpracovává projektové dokumenty, vypisuje výběrová řízení a průběžně sleduje a monitoruje realizaci projektů. ČRA při své práci intenzivně komunikuje se zainteresovanými subjekty, zejména MZV, zastupitelskými úřady (ZÚ), partnerskými institucemi, neziskovým a podnikatelským sektorem.

Oddělení identifikace a monitoringu (OIM) na počátku roku 2014 dokončí identifikaci projektových námětů pro rok 2014 (zejména v případech, kde je ještě třeba ověřit některé skutečnosti) a bude se věnovat analýze ročních zpráv za rok 2013 a související agendě pokračujících projektů. Současně se bude OIM v prvním pololetí roku podílet na přípravě Plánu ZRS pro rok 2015 formou zapojení se do procesu identifikace sektorových témat. V návaznosti na schválení Plánu ZRS na rok 2015 vládou ČR následně OIM přistoupí k procesu ověření identifikace jednotlivých schválených aktivit v podobě projektových návrhů. Při těchto aktivitách budou pracovníci ČRA úzce spolupracovat se ZÚ v cílových zemích a s příslušnými místními institucemi – předkladateli projektových návrhů.

Oddělení formulace projektů (OFP) se bude v prvním pololetí roku 2014 věnovat dokončení zpracování projektových dokumentů a zadávacích dokumentací pro aktuální rok. Ve druhém pololetí se soustředí na formulaci projektů pro rok 2015, v návaznosti na schválení Plánu ZRS pro rok 2015. Nad rámec spolupráce s experty z gescně příslušných rezortních ministerstev bude v roce 2014 ve větším rozsahu pokračovat i zapojení vybraných státních institucí do procesu přípravy a v relevantních případech i do realizace rozvojových projektů formou rozpočtových opatření.

Klíčovým úkolem ČRA je zefektivňování všech činností v rámci projektového cyklu, aby se zvýšila kvalita a rychlost jednotlivých procesů, které na sebe úzce navazují. ČRA bude s MZV spolupracovat na úpravách metodiky projektového cyklu, která bude v roce 2014 předložena kolegiu ministra ZV. V návaznosti na výše uvedené ČRA v roce 2014 podnikne další metodické kroky. Ve fázi identifikace bude ČRA uplatňovat posílenou metodiku pro identifikaci projektových námětů s důrazem na ověření relevantnosti projektového námětu, analýzu aktivit ostatních dárců a možných dalších návazných aktivit a důkladnější posouzení důvěryhodnosti a kapacit místních partnerských institucí, včetně spolufinancování projektů. Stejně tak ve fázi monitoringu bude ČRA v roce 2014 aplikovat novou metodiku a formuláře, které povedou nejen k přehlednější kontrole plnění jednotlivých etap realizace projektů, ale budou také více zaměřeny na monitoring výsledků a rozvojových dopadů projektů. ČRA bude pokračovat ve zohledňování výsledků provedených evaluací projektů ZRS v další realizaci ZRS.

Usnesení vlády č. 403/2013 k dvoustranné zahraniční rozvojové spolupráci v roce 2014 stanovilo celkový objem prostředků na rozvojové projekty v partnerských zemích v hodnotě 390,5 mil. Kč. Detailní rozdělení alokací na jednotlivá nová témata a pokračující projekty podle jednotlivých zemích je uvedeno v *příloze č. 1* tohoto Plánu. V kapitolách 3 až 5 následuje verbální popis plánu činností ČRA na rok 2014 pro partnerské země, a to v členění dle prioritních zemí s programem spolupráce, prioritních zemí bez programu spolupráce a ostatních partnerských zemí. Finanční alokace na ostatní rozvojové aktivity ČRA (dotační programy a programy na zapojení soukromého sektoru do ZRS) jsou detailně popsány v kapitole 6.

3. REALIZACE ZRS V PROGRAMOVÝCH PRIORITNÍCH ZEMÍCH

3.1. Afghánistán

I přes značnou snahu mezinárodního společenství patří Afghánistán stále mezi nejchudší země světa. Přetrvávají zejména problémy související s důsledky ozbrojených konfliktů, vnitřní nestability a špatné bezpečnostní situace, k nimž se přidává stále špatná ekonomická situace země a vysoká míra negramotnosti a trvalý nedostatek vzdělávacích kapacit, který je markantní zejména na venkově. Index lidského rozvoje zemi řadí na 175. místo z celkem 187 zemí v žebříčku lidského rozvoje OSN z roku 2012.

V roce 2014 se předpokládá zachování sektorových priorit v rozsahu, jaký definuje Střednědobý program spolupráce a příslušné vládní usnesení k ZRS v letech 2014-2016. Hlavní prioritou tak zůstane podpora zemědělského vzdělávání a drobného a středního agrárního podnikání. Bude pokračovat realizace dotačních projektů zaměřených na posilování kapacit středních zemědělských škol a také odpovědných ministerstev (zejména ministerstva vzdělávání) a na přímou práci s farmáři a zemědělskými podnikateli na venkově (zejména v horských oblastech země). Předpokládá se rovněž spolufinancování projektů podpořených Evropskou komisí a dalšími donory v rámci dotačního titulu zaměřeného na podporu trojstranných projektů českých subjektů.

Vzhledem k nově se objevujícím výzvám budou původně plánované rozvojové intervence v rámci tématu „Podpora drobných vodohospodářských projektů a zavlažování“ redukovány a nově bude zařazeno téma prevence zneužívání drog a ostatních návykových látek. Tato oblast se v posledních letech stává poměrně zásadním problémem pro zdravotní, ale i bezpečnostní situaci Afghánistánu (šíření HIV/AIDS a dalších přenosných nemocí, drogová kriminalita). Projekty zaměřené na toto téma se budou v první řadě soustředit na předávání informací a zkušeností českých specialistů jejich afghánským kolegům a rovněž bude posíleno technické zázemí zdravotnických institucí zabývajících se protidrogovou problematikou. Realizací tohoto typu projektů napomůže ČRA k naplňování jak mezinárodních závazků, tak i Akčního plánu protidrogové politiky 2013 – 2015, který schválila vláda ČR svým usnesením č. 219 ze dne 27. 3. 2013.

V úzké součinnosti se ZÚ Kábul a v závislosti na bezpečnostní situaci bude v průběhu roku probíhat monitoring běžících projektů.

3.2. Bosna a Hercegovina

I přesto, že poválečná obnova v Bosně a Hercegovině (BaH) zaznamenala částečné úspěchy například při výstavbě infrastruktury a návratu uprchlíků, v zemi přetrvává politická nestabilita, což vede i k ekonomické nestabilitě, která je dále akcelerována světovou ekonomickou krizí. V hodnocení zemí dle HDP je bosenská ekonomika hodnocena jako druhá nejslabší v Evropě. Vzhledem k tomu, že v BaH je i nadále přítomen velký počet zahraničních donorů, v roce 2014 se ČRA zaměří na prohloubení koordinace aktivit s nimi. V plánu je především aktivnější zapojení místních expertních struktur etablovaných donorů jako např. UNDP, SIDA či USAID, tak aby české intervence vhodně doplňovaly jimi realizované projekty a docházelo tak ke zvýšení efektivity a efektivnosti rozvojové spolupráce.

V nadcházejícím roce bude kladen největší důraz na projekty v sektorech energetika a zemědělství. V příštím roce je v plánu zahájit obsáhlý projekt ve spolupráci s UNDP týkající se nového zdroje vytápění pro nemocnici v Bihači.

V oblasti zemědělství je dále v plánu přesunout hlavní důraz na projekty komplexně řešící systém chovu masného skotu, včetně další podpory státním institucím zabývajícím se veterinární kontrolou živočišných výrobků tak, aby BaH mohla vyvážet co nejvíce zemědělských výrobků na trhy Evropské unie.

Co se týče oblasti zásobování vodou a sanitace, i nadále budou pokračovat projekty zabývající se zvýšením kvality odpadních vod i projekty řešící zásobování vodou v problematických oblastech BaH.

V příštím roce by měly být ukončeny projektové aktivity v sektoru zdravotnictví, a to s ohledem na snahu snížit počet sektorů a zintenzivnit tak působení ZRS ČR v Bosně a Hercegovině.

V sektoru státní správy a občanské společnosti se očekává zahájení několika větších projektů týkajících se přenesení zkušeností s transformací a vstupem České republiky do Evropské unie. V plánu je zahájit projekty v oblasti soudnictví, meteorologie či podpory postiženým při získávání pracovní rekvalifikace.

V průběhu celého roku je v plánu podniknout několik monitorovacích misí za účelem kontroly průběhu projektů. V polovině roku je dále v plánu vykonat několik identifikačních a formulačních misí ČRA, jejichž cílem bude identifikovat případné nové projekty k realizaci.

3.3. Etiopie

Etiopie, i přes značný hospodářský růst v posledních 10 letech, patří nadále k nejchudším zemím světa. Díky vysokému ekonomickému růstu a alokaci více než 70 % svého rozpočtu na výdaje spojené se snižováním chudoby se Etiopii podařilo naplňovat většinu rozvojových cílů tisíciletí a snížit tak podíl obyvatelstva žijícího pod hranicí chudoby z 38,7 % v roce 2005 na 29,6 % v roce 2011. Rozvojový plán Etiopie na období 2011–2015 (*Growth and Transformation Plan*) má za cíl povýšit Etiopii mezi země se středními příjmy do roku 2020.

Dle Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce ČR na léta 2010–2017 patří Etiopie do nejvyšší kategorie prioritních zemí, mezi tzv. programové země. Sektorové priority vycházejí z Programu spolupráce mezi ČR a Etiopií a řadí se mezi ně sektor zásobování vodou a sanitace, prevence katastrof a připravenost na jejich řešení, vzdělávání, zdravotnictví a zemědělství České rozvojové projekty jsou typicky soustředěny do Regionu jižních národů, národnostní a lidu (SNNPR). Výjimkou jsou např. projekty realizované v hlavním městě Addis Abeba, popř. částečně v regionu Amhara.

V roce 2014 se budou realizovat projekty ve výše uvedených sektorech s tím, že v sektorech zdravotnictví, vzdělávání a prevence katastrof a připravenosti na jejich řešení budou všechny finanční prostředky využity na pokračující víceleté projekty. V sektoru vody a sanitace naopak bude začínat několik nových projektů, které se budou zaměřovat na budování vodní infrastruktury v regionu SNNPR, a to konkrétně v zónách Sidama a Alaba Special Woreda. Pokračovat bude také většina projektů v sektoru zemědělství, lesnictví a rybolovu a dojde k zahájení dvou nových projektů zacílených na správu přírodních zdrojů. Nad rámec bilaterálních projektů budou implementovány tzv. trilaterální projekty spolufinancované především ze zdrojů Evropské komise a jiných významných

donorů v rámci dotačního programu podpory trojstranných projektů českých subjektů. V roce 2014 bude pokračovat spolupráce českých realizátorů s odborníky z izraelské rozvojové agentury MASHAV formou sdílení zkušeností a účasti na školení drobných zemědělců ve školicím středisku v Butajiře.

ČRA zajišťuje pravidelný monitoring probíhajících aktivit na místě v rámci dlouhodobých výjezdů a koordinuje své aktivity se ZÚ Addis Abeba.

3.4. Moldavsko

Moldavsko přes značné úsilí mezinárodního společenství zůstává nejméně rozvinutou zemí Evropy. Země obsadila na stupnici lidského rozvoje OSN 113. místo z celkem 187 hodnocených zemí (2012). Skoro polovina populace žije pod hranicí chudoby, průměrný hrubý domácí produkt na osobu je pouze 3500 USD. Ekonomická a sociální situace Moldavska je dále poznamenána dlouhodobým úpadkem průmyslové výroby, nezaměstnaností a odchodem značné části praceschopného obyvatelstva do zahraničí. Země je stále do značné míry závislá na příjmech Moldavanů žijících v zahraničí, které v podobě remitencí tvoří téměř jednu třetinu HDP. Pro moldavskou ekonomiku je zásadním sektorem zemědělství, které tvoří zhruba třetinu HDP a představuje 70% exportu. Významným problémem země je energetická závislost na Rusku, které na druhou stranu uplatňuje opatření omezující dovoz zemědělské produkce z Moldavska.

Dle Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce ČR na roky 2010–2017 patří Moldavsko mezi prioritní programové země ZRS ČR, v nichž spolupráce pokračuje v souladu s Programem rozvojové spolupráce s Moldavskem na období 2011-2017. Mezi hlavní sektorové priority v Moldavsku lze zařadit tyto oblasti: voda a sanitace; ochrana životního prostředí; vzdělávání; zemědělství; podpora státu a občanské společnosti. ČRA spolupracuje rovněž s několika bilaterálními donory i mezinárodními organizacemi (např. USAID, ADA, GIZ, SDC, UNFPA, UNICEF).

V roce 2014 budou realizovány projekty ve všech výše uvedených sektorech, z nichž většina budou víceleté pokračující projekty. V sektoru voda a sanitace budou pokračovat projekty zaměřené na likvidaci starých ekologických zátěží a projekt zacílený na implementaci regionální strategie odpadového hospodářství. V rámci sektoru sociální infrastruktury a jiných sociálních služeb bude pokračovat intervence ZRS ČR v oblasti domácí péče. Sektor vláda a občanská společnost bude v roce 2014 zastoupený pokračujícími projekty budování kapacit Hasičského sboru a Úřadů práce Moldavské republiky. V rámci sektoru vzdělávání bude v roce 2014 zakončený projekt rozvoje inkluzivního předškolního vzdělání.

Nové projekty v roce 2014 budou zahajovány napříč všemi výše zmíněnými sektory. V sektoru vzdělávání to bude projekt cílený na rozvoj odborného vzdělávání v oboru vinařství. Sektor zemědělství bude zastoupený novým projektem budování kapacit moldavského ministerstva zemědělství a potravinového průmyslu v oblasti evidence vinařské produkce a projektem zacíleným na zajištění přidané hodnoty zemědělské produkce. V rámci sektoru sociální infrastruktura a sociální služby bude zahájen projekt na téma posílení systému pěstounské péče a rovněž projekt institucionalizace domácí péče o seniory. Nové projekty v sektoru vláda a občanská společnost budou zaměřeny na budování kapacit aktérů regionálního rozvoje v jižním a severním regionu Moldavska. V rámci sektoru voda a sanitace budou zahájeny nové projekty zaměřené na monitoring povrchových zdrojů pitné vody a obnovu systému hospodaření s odpadní vodou.

ČRA bude zajišťovat ve spolupráci se ZÚ Kišiněv pravidelný monitoring probíhajících aktivit na místě a koordinaci dalších aktivit.

3.5. Mongolsko

V několika posledních letech je Mongolsko v centru zájmu zahraničních investorů, a to v souvislosti se svými zásobami nerostných surovin, které jsou celosvětově označovány jako jedny z největších. Prudký těžební „boom,“ celková technologická zaostalost a neefektivní hospodaření země způsobuje však problémy jak v rovině ekonomické a sociální (prohlubování nerovností mezi lidmi), tak i ekologické. Právě díky těžebnímu potenciálu více jak sedmnáctiprocentní růst HDP v roce 2011 zajistil zemi světové prvenství v tomto ukazateli. Podle indexu lidského rozvoje OSN se Mongolsko pravidelně drží těsně pod stovkou, v loňském roce obsadilo 108. příčku ze 187 hodnocených zemí.

V Koncepti ZRS ČR pro roky 2011 – 2017 Mongolsko patří mezi prioritní země s programem spolupráce; ZRS ČR se v zemi zaměřuje na 6 hlavních sektorů, kam spadá zásobování vodou a sanitace, výroba a dodávky energie, zemědělství, obchod a služby, vzdělávání a sociální infrastruktura. Široké spektrum oblastí působnosti ZRS ČR zahrnuje jak hlavní město Ulánbátar, tak i odlehlé provincie rozsáhlého území státu, od lesnaté krajiny na severu přes široké stepní oblasti až po jih země, kde se rozléhá poušť Gobi.

V roce 2014 budou v Mongolsku pokračovat projekty zaměřené především na vodní hospodářství, jež budou řešit otázky spojené se zajištěním vodních zdrojů a dostatku pitné vody ve městech i v odlehlých částech země, a řešena bude otázka nakládání s ekologickými škodami, způsobenými nešetrnou těžbou nerostných surovin. V sektoru zemědělství se čeští realizátoři zaměří na zlepšení systému umělé inseminace v centrálním regionu, čímž budou přispívat k efektivnějšímu využívání procesu živočišné výroby. Pokračovat bude také podpora odborných kapacit dvou mongolských univerzit pod programem vysílání učitelů a projekt zaměřený na geologické mapování. Svou realizaci započne nový projekt spadající do sektoru výroba a dodávky energie, jenž přispěje k plynulým dodávkám elektrické energie v hlavním městě tím, že zmodernizuje zauhlovací celek druhé největší ulánbátarské elektrárny, čímž naváže na dlouhodobou spolupráci ČR v této oblasti.

ČRA zajistí kontrolu probíhajících projektů a identifikaci budoucích projektových námětů, vše v těsné spolupráci se ZÚ Ulánbátar.

4. REALIZACE ZRS V NEPROGRAMOVÝCH PRIORITNÍCH ZEMÍCH

4.1. Gruzie

Gruzie v posledních letech prochází obdobím hospodářského růstu, v žebříčku indexu lidského rozvoje se umístila na 72. místě (2012). Při pohledu na gruzínskou ekonomiku je 7,8% HDP alokováno v zemědělství, 23% v průmyslu a 69,2% ve službách. Ačkoliv byla ekonomická základna země silně narušena ekonomickou krizí a rusko-gruzínským konfliktem z roku 2008, podařilo se úspěšně provést kroky k obnovení makroekonomické stability. Na druhou stranu se zhruba 20% gruzínského území (Abcházie a Jižní Osetie) stále nachází mimo kontrolu centrální vlády. Redukce chudoby i nadále zůstává pro gruzínskou vládu jedním z hlavních problémů, neboť přibližně 25% obyvatel žije pod hranicí chudoby. Tuto situaci podtrhuje i skutečnost, že se země potýká až s 16,5% nezaměstnaností.

Gruzie je dle Koncepce ZRS ČR na období 2010-2017 prioritní zemí ZRS ČR bez programu spolupráce, tzv. zemí projektovou. V rámci ZRS ČR se ČRA zaměřuje na rozsáhlou škálu sektorů, jmenovitě: zemědělství a lesnictví, obecná ochrana životního prostředí, zdravotnictví, vláda a občanská společnost, sociální infrastruktura a jiné sociální služby. Regionálně se projekty ZRS ČR budou zaměřovat především na regiony Megrelsko, Imereti a Tušsko. ČRA bude v Gruzii pokračovat ve spolupráci s některými donory, jako například USAID.

V roce 2014 bude v Gruzii zahájeno několik nových, významných projektů ve všech výše uvedených sektorech, kromě sociální péče. Několik nových projektů bude navazovat na předchozí úspěšné projekty, například v oblastech prevence a včasného odhalení rakoviny u žen, adiktologie či management chráněných krajinných oblastí. ČRA zahájí i několik zcela nových projektů, a to v oblastech reformy veřejné správy, prevence geologických rizik a řízení environmentálních rizik.

ČRA zajistí ve spolupráci se ZÚ Tbilisi pravidelný monitoring probíhajících aktivit na místě.

4.2. Kambodža

Kambodža patří k nejchudším zemím regionu, na žebříčku zemí podle indexu lidského rozvoje k roku 2012 zaujímá 138. místo (v roce 2011 to bylo 139. místo).

ZRS ČR v Kambodži, která je řazena dle Koncepce ZRS ČR mezi prioritní projektové země, je realizována již tradičně v sektorech zdravotnictví, sociální péče, vzdělávání a obnovitelných zdrojů energie. Z hlediska geografického zaměření je možné realizovat projekty na celém území Kambodži, nicméně většina aktivit se soustředí do provincií Takeo, Kampong Chhnang a Pursat.

V roce 2014 se budou projekty opět soustředit zejména na výše uvedené sektorové priority s tím, že většina víceletých projektů bude pokračovat a nově se předpokládá vyhlášení dotačního výběrového řízení v oblasti zdravotní péče pro matky a děti s důrazem na problematiku dětské podvýživy (v souladu se závěry evaluace obdobně zaměřeného projektu). Tyto bilaterální projektové aktivity v gesci ČRA doplní i některé projekty podpořené Evropskou komisí a spolufinancované v rámci dotačního programu pro trojstranné projekty českých subjektů (např. podpora drobných farmářů). Bude také pokračovat spolupráce s *Royal University of Agriculture* v rámci programu vysílání českých vysokoškolských pedagogů.

ČRA bude ve spolupráci se ZÚ Phnom Penh a ZÚ Bangkok zajišťovat pravidelný monitoring probíhajících aktivit a je připravena dle zadání MZV podílet se i na aktivitách směřujících k finálnímu vyřešení tzv. „kambodžského dluhu“.

4.3. Kosovo

Kosovo je zatím nejmladším evropským státem, který se v současnosti musí vyrovnávat s nutností rozsáhlých reforem ve všech oblastech společenského života. Situaci v zemi a především v severním Kosovu i nadále ovlivňují jednání mezi představiteli Kosovské republiky a Srbské republiky ohledně nastavení vzájemných vztahů. Vzhledem k tomu, že Kosovo není uznáno téměř polovinou členů OSN a zároveň několika členskými zeměmi EU, chybí kosovské údaje ve většině mezinárodních srovnávacích statistik. Země se jen obtížně vyrovnává s trvajícím ekonomickou krizí, je zde vysoká nezaměstnanost (některé zdroje uvádí téměř 60 %) a v zemi se jen obtížně realizují opatření vedoucí k ochraně životního prostředí.

S ohledem na finanční rozsah ZRS ČR v Kosovu se v příštím roce rozvojová spolupráce zaměří na dvě hlavní oblasti: ochrana životního prostředí a sociální rozvoj. Zvláštní důraz bude také kladen na teritoriální zaměření projektů do oblasti severního Kosova. I v roce 2014 se bude v sociálním sektoru ZRS ČR zaměřovat na oblast podpory zdravotně postižených. V průběhu roku bude také zahájen projekt na podporu rozvoje paliativní péče v Kosovu. V plánu je také zahájit realizaci aktivit ve spolupráci s USAID v rámci běžícího projektu v oblasti inkluzivního vzdělávání prostřednictvím amerického programu *Emerging Donors Challenge Fund*. V sektoru zásobování vodou a sanitace bude v roce 2014 zahájen nový projekt zabývající se nakládáním s odpadními vodami.

4.4. Palestina

Palestinská autonomní území (PAÚ) patří sice k nejméně rozvinutým zemím blízkovýchodního regionu (v indexu lidského rozvoje z roku 2012 je Palestina na 110. místě), nicméně význam Palestiny pro celkovou stabilitu oblasti je zcela zásadní.

V roce 2014 se předpokládá pokračování rozvojové spolupráce formou poskytnutí peněžních darů palestinským úřadům na společně identifikované rozvojové aktivity. Zaměření ZRS ČR na sektor výroby a dodávky energie zůstane zachováno (dva pokračující projekty zaměřené na využití solární energie), nicméně v sektoru vody lze očekávat jisté modifikace s ohledem na dosavadní průběh a vývoj dosud realizovaných aktivit (víceletý projekt zaměřený na vytvoření modelu pro mapování, správu a využití vodních zdrojů).

ČRA se i nadále bude podílet na zajištění technické asistence prostřednictvím působení svých expertů (zpracování zadávacích dokumentací pro výběrová řízení v palestinské gesci, odborný monitoring). Všechny aktivity hrazené z prostředků ZRS ČR realizované v Palestině budou také monitorovány ČRA ve spolupráci se SÚ Ramalláh.

4.5. Srbsko

Srbská republika prochází již několik let procesem ekonomické transformace a zároveň se snaží o získání členství v Evropské unii. V současnosti je Srbsko kandidátskou zemí pro vstup do EU a v příštím roce by mělo zahájit vyjednávání s Evropskou komisí o členství. I přes dílčí úspěchy ve vyjednávání s EU je i nadále česká rozvojová spolupráce v Srbsku vítána a poptávána. Země také čelí vysoké nezaměstnanosti, odlivu obyvatel do zahraničí (tzv. brain drain) i důsledkům světové ekonomické krize. Obecně lze říci, že životní úroveň obyvatel se zhoršuje v oblastech na jih od Bělehradu a v příhraničních oblastech. Proto se ZRS ČR bude primárně snažit o zaměření na oblasti definované srbskými autoritami jako nedostatečně rozvinutá území. Tematicky se ČRA v nadcházejícím roce zaměří především na předávání transformačních zkušeností a technickou asistenci se zaměřením na sdílení zkušeností s plněním podmínek pro vstup do Evropské unie.

Sektorovou prioritou i nadále zůstává oblast energetiky, především s důrazem na zvýšení energetické účinnosti a na obnovitelné zdroje energie. Další sektorovou prioritou zůstává oblast zásobování vodou a sanitace, ve které se ČRA zaměří teritoriálně na oblast východního srbského Banátu.

V sektoru zdravotnictví bude pokračovat spolupráce na modernizaci operačních sálů v nemocnici v Pirotu. V roce 2014 je v plánu ukončit čtyřletý projekt na podporu malých a středních podniků, který byl tematicky zaměřen na oblast výroby sýrů na náhorní plošině Pešter. Nejen v rámci tohoto

projektu se ČRA pokusí zintenzivnit vztahy s mezinárodními partnery tohoto projektu - UNOPS a USAID.

5. REALIZACE ZRS V OSTATNÍCH ZEMÍCH

5.1. Jemen

Jemen patří mezi politicky nejméně stabilní a nejchudší země regionu (dle indexu lidského rozvoje 2012 zaujímá 160. místo). V roce 2014 bude posledním rokem pokračovat realizace jediného zde realizovaného projektu ZRS ČR, který se soustředí zejména na přímou podporu zemědělců a zlepšování kvality a rozsahu zemědělského vzdělávání na ostrově Sokotra. V dalším období (po roce 2014) se v souladu s Konceptí ZRS ČR již realizace víceletých bilaterálních rozvojových projektů v gesci ČRA v Jemenu nepředpokládá.

5.2. Vietnam

Vietnam v posledních dvou dekádách zaznamenává rychlý rozvoj prakticky ve všech oblastech společnosti i hospodářství. Přesto přetrvávají některé problémy, které pramení vedle pomalu se rozvíjející infrastruktury (především na venkově) zejména z nedostatečného vzdělávacího systému všech úrovní a dosud malých expertních kapacit vietnamských státních a odborných institucí. V roce 2012 byl v indexu lidského rozvoje Vietnam řazen na 127. příčku.

V souladu s Konceptí ZRS ČR se plánuje ukončení realizace víceletých bilaterálních projektů ZRS po roce 2014. V roce 2014 tak bude dokončena realizace projektů v sektorech přírodních zdrojů a těžby (efektivní využívání nerostných surovin) a zásobování vodou a sanitace (náprava starých ekologických zátěží). V obou těchto projektech je kladen důraz na předávání zkušeností a know-how vietnamským partnerům. Zahájení nových projektových témat se již nepředpokládá.

5.3. Zambie

Zambie se i přes stabilní růst HDP v posledních letech řadí na 163. místo ze 187 hodnocených zemí v indexu lidského rozvoje (2012), a dokonce zaostává i za průměrem subsaharské Afriky. Ekonomický růst a příjmy země jsou náchylné k náhlým změnám vzhledem k tomu, že 70 % exportních příjmů Zambie je tvořeno exportem surovin, zejména mědi. Zranitelnost umocňuje fakt, že zambijská vláda není schopna vlastním výběrem daní zajistit svou finanční soběstačnost a je závislá na zahraničních donorech. Problémem je také nerovnoměrné rozložení hospodářského růstu i snižování chudoby. Pod hranicí chudoby žije 60 % obyvatelstva a v extrémní chudobě 42 %.

Sektorové priority rozvojové spolupráce vycházejí z oficiálního zambijského Šestého národního rozvojového plánu platného pro léta 2011–2015, a také z volebního programu vládnoucí Vlastenecké fronty, která je u moci od roku 2011. Všechny oblasti ZRS ČR (vzdělávání, zdravotnická péče, zemědělství) jsou v těchto dokumentech považovány za stěžejní. Regionálně se ZRS ČR koncentruje především v Západní provincii, kde kromě ČR působí jen velice málo donorů a která patří k nejchudším provinciím Zambie. Zemědělské projekty se realizují též v jižní a východní části Zambie.

V roce 2014 budou realizovány projekty ve všech třech výše uvedených sektorech s tím, že v sektorech zdravotnictví a zemědělství budou podpořeny úspěšné pokračující víceleté projekty. V sektoru vzdělávání bude nově zahájen projekt učňovského vzdělávání, který navazuje na stávající aktivity. Také v sektoru zemědělství bude zahájen nový projekt, opět zaměřený na podporu drobných farmářů.

ČRA zajistí ve spolupráci se ZÚ Harare pravidelný monitoring probíhajících aktivit na místě a bude koordinovat své aktivity se ZÚ Harare.

6. REALIZACE DALŠÍCH ROZVOJOVÝCH AKTIVIT ČRA

V souladu s Plánem dvoustranné ZRS ČR pro rok 2014, schváleným usnesením vlády č. 403 ze dne 29. května 2013, a s ohledem na alokované finanční prostředky budou dále realizovány následující konkrétní rozvojové aktivity ČRA, zaměřené zejména na spolupráci s nevládními organizacemi, soukromým sektorem i ostatními partnery a zahraničními dárci. Detailnější rozdělení alokací na jednotlivé programy je uvedeno v příloze č. 2.

6.1. Dotační programy a spolupráce s nevládními organizacemi

ČRA bude v roce 2014 pokračovat v aplikaci dotačních výběrových řízení na projekty ZRS ČR a to zejména v sektorech, kde existují pozitivní zkušenosti ze spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi a univerzitami. Primárně se jedná o sektory ostatní sociální infrastruktury a služeb, vzdělávání, zdravotnictví a případně i zemědělství.

Již tradičně se také realizují projekty se zaměřením na tuzemské cílové skupiny ve čtyřech podoblastech. První oblast se soustředí na podporu partnerství a kapacit NNO. V rámci tohoto dotačního titulu bude podpořeno budování organizačních a administrativních struktur NNO a posilování jejich schopností poskytovat veřejné služby v oblasti ZRS. Druhou skupinou tuzemských dotací jsou projekty zaměřené na globální rozvojové vzdělávání a osvětu. Cílem projektů v této oblasti je zejména zvyšování odborných znalostí pedagogických pracovníků a podpora implementace Národní strategie globálního rozvojového vzdělávání ČR. Další tuzemské dotační tituly jsou zaměřeny na podporu platforem nestátních aktérů ZRS, kde jsou podpořeny projekty předložené jejich zastřešujícími organizacemi, a na podporu aktivit krajů a obcí, které realizují projekty v jedné nebo více z prioritních zemí zahraniční rozvojové spolupráce ČR.

Dotační formu budou mít také projekty realizované v rámci dotačního titulu zaměřeného na vysílání českých vysokoškolských učitelů do partnerských zemí.

Kromě bilaterálních zahraničních a tuzemských dotací podporuje ČRA také projekty tzv. trojstranné spolupráce. Tyto projekty (spolufinancované dalšími významnými donory, zejména Evropskou komisí) umožňují českým realizátorům nejen získat cenné zkušenosti při realizaci společných aktivit se zahraničními partnery, ale představují i z ekonomického hlediska poměrně významný přínos pro předkládající organizace – české NNO patří dlouhodobě mezi vůbec nejúspěšnější účastníky (jak v rámci EU-13, tak i v rámci celé EU-28) výběrových řízení organizovaných Evropskou komisí v oblasti ZRS. Dotační výběrová řízení na tyto projekty budou ukončena v průběhu prvního čtvrtletí 2014. ČRA

se bude rovněž věnovat monitoringu a kontrole dotací poskytnutých v dřívějším období. Ve druhém pololetí roku 2014 ČRA připraví a vyhlásí dotační výběrová řízení na tuzemské dotační tituly a trilaterální spolupráci pro rok 2015 – na bilaterální projekty realizované v zahraničí budou výběrová řízení vyhlašována průběžně během roku, zejména v jeho prvním čtvrtletí.

6.2. Podpora zapojení soukromého sektoru do ZRS

V rámci podpory zapojení soukromého sektoru do ZRS bude ČRA v roce 2014 diverzifikovat svůj přístup a kromě ustálené praxe budou zaváděny nové modalities.

Standardní přístup, který již má svoji tradici z let minulých, bude zaměřen na zvyšování znalostí procesů ZRS ČR u soukromých subjektů s potenciálem realizace projektů ZRS. Bude se jednat především o organizaci školení, či účast expertů ČRA na tematických seminářích, školeních a odborných blocích. Koncem roku 2013 byla v ČRA zřízena nová pracovní pozice zaměřená na užší kontakt právě se soukromým sektorem. Hlavním úkolem i nadále bude diskutovat a naslouchat názorům formulovaným ze soukromého sektoru. Díky tomu by měly být včas zachyceny případné nové podněty či připomínky a po vyhodnocení jejich relevantnosti zajištěno jejich případné zapracování do činnosti ČRA. Jedním z nových prvků, který může doplnit systém grantové pomoci poskytované ČRA, může být např. poskytování zvýhodněných půjček rozvojovým zemím. ČRA proto bude aktivně sledovat diskuse relevantních institucí v ČR na toto téma.

Novým nástrojem, v rámci kterého bude ČRA podporovat zapojení soukromého sektoru do ZRS, bude aktivní účast v meziresortním pracovním týmu na implementaci Exportní strategie ČR nazvaném „Mezinárodní zdroje financování a rozvojové spolupráce“. ČRA převzala koncem roku 2013 z pověření MZV vedení a koordinaci činnosti této pracovní skupiny, přičemž začátkem roku 2014 se bude věnovat především prioritizaci aktivit s cílem dosažení konkrétních výstupů v krátkém časovém horizontu. Z předběžně vybraných cílů pro rok 2014 uvádíme například získání akreditace pro delegovanou spolupráci Evropské komise, zahájení programu „Studii proveditelnosti“, či vytvoření koordinační a informační platformy pro soukromý sektor a jeho zapojování do multilaterální ZRS.

Přímá podpora soukromého sektoru, kterou plánuje ČRA nově od roku 2014, se promítne do programu „Studii proveditelnosti“. Záměrem je podpořit realizaci studií zaměřených na analýzu zainteresovaných subjektů a zhodnocení aktuální situace v relevantních sektorech a teritoriích včetně zhodnocení potenciálu pro následnou intervenci. Bude preferováno zapojení v sektorech rozvoje malých a středních podniků, infrastrukturních projektů, zemědělství a ochrany životního prostředí. Teritoriálně bude ČRA preferovat země, ve kterých již aktivně působí. Výstupy studií a analýz budou sloužit jako podklad pro přípravu realizace a především zajištění externího financování následného rozvojového projektu. Celkový rozpočet pro program „Studie proveditelnosti“ pro rok 2014 je ve výši celkem 2 mil. Kč, přičemž na jeden projekt bude uvolněno maximálně půl milionu Kč. Předpokládaný termín vyhlášení první výzvy pro podání nabídek je stanoven na duben 2014.

V roce 2014 bude v gesci ČRA také nově zahájena podpora účasti českých subjektů v evropských finančních rozvojových nástrojích a EDF. Konkrétní forma bude podrobněji diskutována s ostatními relevantními partnery, například v rámci výše uvedené meziresortní pracovní skupiny Exportní strategie. Výsledkem může být například podpora vzniku koordinační a informační platformy pro soukromý sektor a jeho zapojování do multilaterální ZRS.

6.3. Předávání transformačních zkušeností a budování kapacit státní správy

Jednou ze silných stránek České republiky jsou bohaté zkušenosti z politické, ekonomické a společenské transformace z posledních desetiletí. Přístupový proces do EU a následná působnost ČR v rámci EU vedly k transformaci státní správy a zavedení evropských norem, procesů a standardů. Díky tomu se právě předávání poměrně nedávných transformačních zkušeností dostává čím dál tím více do popředí ZRS ČR, a to zejména v těch cílových zemích, které deklarují přístup do EU jako svůj cíl (např. BaH, Moldavsko, Srbsko), ale i v dalších zemích (Etiopie, Gruzie, Mongolsko).

Projekty posilování kapacit státní správy a předávání transformačních zkušeností se budou i nadále realizovat především přímou spoluprací odpovědných institucí státní správy ČR a cílové prioritní země. Realizace projektů bude zajištěna formou rozpočtových opatření mezi ČRA a příslušnou institucí státní správy ČR (organizační složky státu, příspěvkové organizace). Projekt bude realizován příslušnou institucí státní správy v souladu se standardní metodikou projektového cyklu, přičemž ČRA bude realizaci projektu gesčně a metodicky podporovat.

V roce 2014 bude realizováno 7 pokračujících projektů v oblasti posilování kapacit státní správy a předávání transformačních zkušeností, z čehož 5 projektů bude realizováno formou rozpočtového opatření. Dále je plánováno v roce 2014 zahájení dalších minimálně 5 nových projektů zaměřených na budování kapacit státní správy, a to v Bosně a Hercegovině, Moldavsku a Gruzii. Bude také probíhat mapování možností pro přímé vysílání českých odborných pracovníků do příslušných institucí v prioritních zemích a v druhé polovině roku 2014 bude pro tuto modalitu zpracována metodika.

Předávání transformačních zkušeností a budování kapacit státní správy bude i nadále důležité průřezové téma u řady sektorových bilaterálních projektů ZRS ČR realizovaných zejména formou veřejných zakázek. Kromě toho bude ČRA ve spolupráci s MZV iniciovat vznik samostatného programu na vysílání expertů a předávání transformačních zkušeností, počínaje Plánem ZRS na rok 2015 a dále. Jako jeden z kroků pro vytvoření zmíněného programu ČRA v roce 2014 zaktualizuje databázi expertů ZRS ČR.

6.4. Spolupráce se zahraničními dárci, včetně EU

V souladu s mezinárodními principy efektivnosti pomoci a dělby práce mezi dárci prohloubí ČRA spolupráci s dalšími mezinárodními dárci v rámci Evropské unie i mimo ni. Ke konci roku 2013 vstoupila ČRA jako pozorovatel do evropské sítě implementačních agentur EUNIDA, kde se během příštího roku bude aktivně účastnit pořádaných zasedání. ČRA nadále zůstává členem otevřené platformy *Practitioners Network for European Development Cooperation* sloužící k předávání zkušeností a koordinaci mezi evropskými realizátory rozvojových projektů.

Působení ČRA ve sdružení EUNIDA i Practitioners Network přispěje k rychlejší přípravě zainteresovaných českých subjektů na změny v realizaci programů vnější pomoci EU, ať již jde o finanční nástroje (IPA, ENI, DCI), EDF či další fondy a investiční facility. Významným krokem bude

žádost ČRA o zahájení procesu screeningu pro získání akreditace u Evropské komise pro delegovanou spolupráci. Lze předpokládat, že proces screeningu bude probíhat po většinu roku 2014 a důkladně prověří procesní i kapacitní předpoklady ČRA pro implementaci rozvojové spolupráce jménem EU.

V rámci bilaterálních projektů bude ČRA nadále pokračovat ve spolupráci s USAID v sektoru zemědělství v Moldavsku a v sektoru státní správy v Bosně a Hercegovině. Plánované je také zapojení USAID do již probíhajícího projektu inkluzivního vzdělávání v Kosovu a zvažována je další možná spolupráce s USAID v Srbsku v oblasti podpory malých a středních podniků. V Gruzii bude nadále pokračovat spolupráce s USAID v rámci adiktologického projektu. V příštím roce bude také pokračovat spolupráce mezi ČRA a UNDP v oblasti energetiky v Bosně a Hercegovině. V Srbsku bude probíhat spolupráce s UNOPS v rámci projektu Podpora výroby sýrů v oblasti Pešter v sektoru obchodu a dalších služeb. Plánován je rovněž společný projekt v oblasti soudnictví v Bosně a Hercegovině se švédskou rozvojovou agenturou SIDA a norskou NORAD. ČRA bude také pokračovat ve spolupráci s rakouskou rozvojovou agenturou ADA v oblasti vody a sanitace v Moldavsku. Zvažována je rovněž spolupráce s japonským zastupitelským úřadem v Tbilisi v rámci nově připravovaného projektu v oblasti onkologie v regionu Zugdidi v Gruzii. Zejména v Etiopii bude pokračovat komunikace a výměna informací s izraelskou rozvojovou agenturou MASHAV.

7. ADMINISTRATIVNÍ OTÁZKY

7.1. Personální otázky, školení, stáže

Česká rozvojová agentura se v souladu se svým organizačním řádem ze dne 5. ledna 2009 dělí na oddělení sekretariátu ředitele, oddělení identifikace a monitoringu projektů a oddělení formulace projektů. Uvedený organizační řád dále upravuje pracovní náplň jednotlivých oddělení ČRA, včetně vzájemných vztahů těchto oddělení. V současné době je obsazeno 17 z celkem 19 systemizovaných míst přidělených ČRA v souladu s usneseními vlády č. 856 ze dne 9. července 2008, o personálním zajištění ČRA, a č. 1070/2007, k transformaci systému zahraniční rozvojové spolupráce.

ČRA předloží počátkem roku 2014 MZV návrh na personální posílení, spolu s návrhem na vnitřní reorganizaci ČRA. Cílem je vytvořit organizační a finanční podmínky pro nábor a udržení kvalifikovaných pracovníků, jasnější rozdělení rolí a odpovědností za jednotlivé agendy, stejně jako omezení využívání externistů v řadě ústředních činností ČRA (administrace veřejných zakázek, účetnictví a správa rozpočtu, pracovně-právní a personální agenda apod.). Personální posílení přispěje k úspěšnému procesu screeningu EK pro delegovanou spolupráci a umožní ČRA plnit nové aktivity v oblasti zapojování soukromého sektoru do ZRS (realizace studií proveditelnosti, předsedání pracovnímu týmu č. 6 Exportní strategie, podpora zapojování českých subjektů do ZRS EU atd.).

Spolu s personálním posílením a reorganizací ČRA v ústředí bude v roce 2014 pokračovat snaha o posilování přítomnosti ČRA v partnerských zemích. Záměrem ČRA je ve spolupráci s MZV rozšířit vysílání tzv. rozvojových diplomatů na ZÚ (které se dosud osvědčilo na ZÚ Kišiněv, ZÚ Tbilisi a SÚ Ramalláh) také do dalších prioritních zemí české ZRS. V návaznosti na upravenou Metodiku projektového cyklu předloží ČRA návrh Rámcové dohody mezi MZV a ČRA o působení rozvojových diplomatů. Účelem rámcové dohody bude vytvořit organizační a finanční podmínky pro působení

rozvojových diplomatů na ZÚ a pro efektivní komunikaci mezi ČRA, MZV a příslušnými ZÚ při koordinaci činnosti těchto diplomatů.

Stejně jako doposud bude docházet k dalšímu průběžnému vzdělávání jednotlivých zaměstnanců ČRA (jazykové kurzy, školení v otázkách aplikace příslušných právních norem, např. novela zákona o veřejných zakázkách, pravidla pro poskytování dotací apod.).

V případě zpracovávání specifických dokumentů či řešení vysoce expertní problematiky, zejména v rámci přípravy technických částí zadávacích dokumentací, bude ČRA obdobně jako v minulém období preferenčně využívat příslušných specialistů z vybraných rezortních ministerstev či státních institucí, akademické sféry, případně služeb nezávislých externích specialistů pro danou oblast či teritorium.

Obdobně jako v minulém období i v roce 2014 se budou konat pravidelné každotýdenní koordinační porady mezi vedením ČRA a vedením ORS MZV. Každý měsíc by se měl ŘČRA účastnit pravidelných porad SEK. Zápisy z těchto porad budou následně předávány pro informaci a k využití nadřízeným útvarům. Aktivita ČRA budou také plně reflektovat doporučení a pokyny vzešlé z Rady pro ZRS.

ČRA bude nadále vypisovat půlroční stáže pro studenty bakalářských a magisterských oborů, kteří by se chtěli v budoucnosti uplatnit v oblasti rozvojové spolupráce nebo rozšířit své dosavadní znalosti. Stejně jako v minulém roce budou mít stážisté možnost pracovat buď pro oddělení identifikace a monitoringu nebo pro oddělení formulace projektů.

7.2. Rozpočet ČRA, finanční výkaznictví, procesní otázky

Celkový rozpočet ČRA, dle Plánu dvoustranné ZRS ČR pro rok 2014, schváleného usnesením vlády č. 403/2013, činí 489 366 tisíc korun českých, z toho 79,8 % finančních prostředků je alokováno na bilaterální projekty, 6,95 % na trilaterální spolupráci, 5,25 % na tuzemské dotace a 1,3 % je určeno na vysílání učitelů do rozvojových zemí. Z rozpočtu na bilaterální projekty, který činí 390 500 tis. Kč, je plánována realizace celkem 86 projektů, z čehož bude 51 pokračujících projektů, zahájených před rokem 2014, s finanční alokací 220 200 tis. Kč. Předpokládá se zahájení 35 nových projektů s finanční alokací 170 300 tis. Kč v roce 2014. S ohledem na výhled financování dle usnesení vlády v letech 2015 a 2016 budou nově zahájené projekty vyhlášené v celkovém finančním objemu cca 650 000 tis. Kč (na celkové období 2014-2016).

ČRA bude i nadále ukládat alokace finančních prostředků do systému SAP (systém administrace projektů), který by se postupně měl stát hlavním nástrojem pro finanční řízení a řízení projektů. V průběhu roku 2014 by také mělo dojít k využívání nové databáze od Evropské komise vyvinuté pro účely statistického výkaznictví ODA pro EU-13 a rovněž pro účely zveřejňování údajů o ZRS v transparentním formátu IATI (*International Aid Transparency Initiative*).

ČRA bude pokračovat v praxi pravidelných finančních auditů prováděných externí společnostmi. ČRA průběžně přezkoumává vnitřní směrnice ČRA, mj. bude aktualizovat svou směrnici o veřejných zakázkách v důsledku novelizace zákona o veřejných zakázkách od 1.1.2014. ČRA bude provádět další změny na zkvalitnění vnitřních procesů, ať již vlastními silami či s využitím externích konzultantů.

7.3. Prezentace aktivit ČRA vůči veřejnosti

Cílem vnější prezentace ZRS ČR je posilovat povědomí veřejnosti o záměrech, cílech a výstupech ZRS ČR. Činnost v oblasti vnější prezentace bilaterální ZRS vychází z „Metodických pokynů České rozvojové agentury k vnější prezentaci zahraniční rozvojové spolupráce ČR“. Metodické pokyny stanovují pravidla publicity a doporučení pro zviditelnění aktivit zahraniční rozvojové spolupráce ČR a upřesňují role jednotlivých aktérů při jejich naplňování. Pro zjednodušení praktického užívání slouží realizátorům a ZÚ konkrétní výčet a podrobné popisy povinností a doporučení.

V roce 2014 budou průběžně aktualizovány informace a fotodokumentace z jednotlivých projektů v gesci ČRA. Při získávání nových informací bude ČRA spolupracovat jak s realizátory jednotlivých projektů (zakázek, dotací), tak i s příslušnými zastupitelskými úřady a dalšími institucemi. Na kontrolu dodržování pravidel prezentace či viditelnosti projektů ZRS bude ČRA dohlížet během svých monitorovacích misí. Ve spolupráci s příslušnými ZÚ bude kladen důraz na zviditelnění významných milníků v rámci realizace projektů (např. oficiální zahájení aktivit, podpisy memorand o porozumění k projektům, předávání konkrétních výstupů).

ČRA bude i nadále podporovat povědomí o ZRS mezi českou a zahraniční veřejností a průběžně tak informovat o důležitých jednáních a významnějších událostech v rámci svých aktivit primárně prostřednictvím webové prezentace ČRA (www.czda.cz) a šířením informací mezi okruh zainteresovaných aktérů (zvláště platformu NNO – Českého fóra pro rozvojovou spolupráci, Platformu podnikatelů pro zahraniční rozvojovou spolupráci a akademickou obec). Internetové stránky budou průběžně aktualizovány a doplňovány o podrobné informace týkající se realizovaných rozvojových projektů a spolupráce s ostatními dárci. ČRA bude dále průběžně odpovídat odborné i širší veřejnosti na případné telefonické i e-mailové dotazy týkající se ZRS ČR.

ČRA ve spolupráci s MZV, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a nevládními organizacemi bude aktivně podporovat zavádění globálního rozvojového vzdělávání do vzdělávacího systému ČR a podílet se na implementaci příslušné národní strategie (zejména prostřednictvím příslušného dotačního titulu).

V neposlední řadě se v závislosti na poptávce bude tým ČRA účastnit akcí (školení, seminářů, přednášek) pro pracovníky z praxe ZRS i pro studenty (např. Letní škola rozvojové spolupráce v Olomouci či přednášky pro studenty VŠ) a další zájemce. Zástupci ČRA se budou účastnit relevantních odborných a veřejných akcí vztahujících se k činnosti ČRA. U příležitosti cest do jednotlivých partnerských zemí budou i nadále ve spolupráci se ZÚ a případně realizátory poskytovány veřejnosti výstupy z jednotlivých aktivit a organizovány např. tiskové konference a obdobné akce mající za cíl prezentaci českých rozvojových aktivit v jednotlivých zemích.

8. PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Prostředky na projekty ČRA v prioritních zemích na rok 2014

Region / země	Název tématu rozvojové spolupráce	Objem finančních prostředků 2014, dle UV	Finance pokračujících projektů v roce 2014	Finance na plánované projekty v roce 2014
PROGRAMOVÉ ZEMĚ				
Afghánistán				
Afghánistán	Podpora vzdělávání	10 000	10 000	0
Afghánistán	Podpora malých a středních podnikatelů a ekonomického rozvoje	6 000	6 000	0
Afghánistán	Podpora drobných vodohospodářských projektů a zavlažování	8 000	8 000	0
CELKEM Afghánistán		24 000	24 000	0
Bosna a Hercegovina				
Bosna a Hercegovina	Zlepšování zdravotnické péče	8 000	0	8 000
Bosna a Hercegovina	Podpora systému zásobování pitnou vodou a rozvoj odpadového hospodářství	14 000	4 250	9 750
Bosna a Hercegovina	Přenos zkušeností z transformace státní správy a budování občanské společnosti	11 000	2 000	9 000
Bosna a Hercegovina	Lokálně udržitelné zdroje energie	16 500	12 100	4 400
Bosna a Hercegovina	Podpora zemědělské produkce a obnovy a ochrany lesa	16 000	9 419	6 581
CELKEM Bosna a Hercegovina		65 500	27 769	37 731
Etiopie				
Etiopie	Podpora vzdělávání	10 000	6 000	4 000
Etiopie	Podpora zdravotnických služeb	10 000	10 000	0
Etiopie	Ochrana vodních zdrojů a zajištění přístupu k pitné vodě	15 000	600	14 400
Etiopie	Ochrana půdy a podpora drobných zemědělců	20 000	11 000	9 000
Etiopie	Řízení geodynamických rizik	4 000	4 000	0
CELKEM Etiopie		59 000	31 600	27 400
Moldavsko				
Moldavsko	Rozvoj vzdělávání	11 000	2 500	6 500
Moldavsko	Ochrana a monitoring vodních zdrojů	37 000	34 600	2 000
Moldavsko	Přenos zkušeností z transformace státní správy a budování občanské společnosti	7 000	5 029	1 971
Moldavsko	Podpora cílené sociální asistence	15 000	5 500	9 500
Moldavsko	Zvyšování konkurenceschopnosti a efektivity zemědělství	13 000	0	16 000
CELKEM Moldavsko		83 000	47 629	35 971
Mongolsko				
Mongolsko	Podpora vzdělávání	0	0	0
Mongolsko	Ochrana a monitoring vodních zdrojů	18 000	20 642	0
Mongolsko	Podpora sociální infrastruktury	0	0	0
Mongolsko	Posilování energetické soběstačnosti	17 000	0	12 620
Mongolsko	Podpora podnikatelského prostředí a ekonomického rozvoje	5 000	6 115	0
Mongolsko	Podpora zemědělské produkce	4 000	4 097	0
CELKEM Mongolsko		44 000	30 854	12 620
CELKEM programové země		275 500	161 852	113 722

Region / země	Název tématu rozvojové spolupráce	Objem finančních prostředků 2014, dle UV	Finance pokračujících projektů v roce 2014	Finance na plánované projekty v roce 2014
PROJEKTOVÉ ZEMĚ				
Gruzie				
Gruzie	Podpora zdravotnických služeb	8 000	0	8 000
Gruzie	Přenos zkušeností z transformace státní správy a budování občanské společnosti	7 000	4 400	2 600
Gruzie	Podpora sociálních služeb	6 000	6 467	0
Gruzie	Podpora drobných zemědělců	6 500	3 800	2 700
Gruzie	Prevence katastrof (protipovodňová ochrana)	6 000	0	6 000
CELKEM Gruzie		33 500	14 667	19 300
Kambodža				
Kambodža	Podpora zdravotnických služeb	5 000	1 500	3 500
Kambodža	Podpora sociálního rozvoje	4 000	4 000	0
Kambodža	Využívání obnovitelných zdrojů na lokální úrovni	7 000	0	7 000
CELKEM Kambodža		16 000	5 500	10 500
Kosovo				
Kosovo	Ochrana vodních zdrojů a zajištění přístupu k pitné vodě	3 000	0	3 000
Kosovo	Podpora sociálních služeb	10 000	7 400	2 600
CELKEM Kosovo		13 000	7 400	5 600
Palestina				
Palestina	Ochrana vodních zdrojů a zajištění přístupu k pitné vodě	5 000	5 000	0
Palestina	Rozvoj energetické infrastruktury	6 000	6 000	0
Palestina	Zvyšování efektivity zemědělské produkce	2 500	2 500	0
CELKEM Palestina		13 500	13 500	0
Srbsko				
Srbsko	Podpora zdravotnických služeb	4 000	0	4 500
Srbsko	Ochrana a monitoring vodních zdrojů	6 000	2 000	4 000
Srbsko	Posilování energetické účinnosti	6 000	0	6 000
Srbsko	Podpora malých a středních podnikatelů a ekonomického rozvoje	3 000	0	3 000
CELKEM Srbsko		19 000	2 000	17 500
CELKEM projektové země		95 000	43 067	52 900

Region / země	Název tématu rozvojové spolupráce	Objem finančních prostředků 2014, dle UV	Finance pokračujících projektů v roce 2014	Finance na plánované projekty v roce 2014
OSTATNÍ ZEMĚ				
Jemen				
Jemen	Podpora zemědělského vzdělávání	2 000	2 000	0
CELKEM Jemen		2 000	2 000	0
Vietnam				
Vietnam	Spolupráce při řešení starých ekologických zátěží	3 500	3 500	0
Vietnam	Podpora efektivního využívání nerostných surovin	4 000	4 000	0
CELKEM Vietnam		7 500	7 500	0
Zambie				
Zambie	Podpora vzdělávání	2 000	0	2 000
Zambie	Podpora primární zdravotnické péče	4 000	4 000	0
Zambie	Podpora chovu skotu	4 500	2 390	2 110
CELKEM Zambie		10 500	6 390	4 110
CELKEM ostatní země		20 000	15 890	4 110
CELKEM témata rozvojové spolupráce v prioritních zemích		390 500	220 809	170 732

Příloha č. 2: Prostředky na dotační programy a další rozvojové aktivity ČRA na rok 2014

Region / země	Název dotačního / dalšího programu ČRA	Objem finančních prostředků 2014
DOTAČNÍ PROGRAMY PRO NNO, KRAJE A VYSOKÉ ŠKOLY		
ČR	Globální rozvojové vzdělávání a osvěta	15 000
ČR	Posilování kapacit a partnerství nestátních neziskových organizací	3 000
ČR	Posilování kapacit platforem nestátních subjektů pro rozvojovou spolupráci	1 500
ČR	Vysílání českých učitelů	6 500
Prioritní země	Podpora rozvojových aktivit krajů a obcí v prioritních zemích ZRS ČR	1 000
Rozvojové země	Podpora trojstranných projektů českých subjektů	34 000
CELKEM dotační programy v gesci ČRA		61 000
PODPORA ZAPOJENÍ SOUKROMÉHO SEKTORU DO ZRS		
Rozvojové země	Podpora účasti českých subjektů v evropských finančních rozvojových nástrojích a EDF	1 000
ČR	Příprava studií proveditelnosti	2 000
CELKEM podpora zapojení soukromého sektoru do ZRS		3 000
CELKEM další rozvojové aktivity ČRA		64 000

Příloha č. 3: Seznam použitých zkratk

ADA	Austrian Development Agency
ČEB	Česká exportní banka
ČRA	Česká rozvojová agentura
DAC	Development Assistance Committee
DCI	Development Co-operation Instrument
EDF	European Development Fund
EK	Evropská komise
ENPI	European Neighbourhood and Partnership Instrument
EUNIDA	The European Network of Implementing Development Agencies
GIZ	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit
IATI	International Aid Transparency Initiative
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NNO	Nestátní neziskové organizace
NORAD	Norwegian Agency for Development Cooperation
ODA	Official Development Assistance
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
OSN	Organizace spojených národů
SDC	Swiss Agency for Development and Cooperation
SEK	Sekce ekonomická ministerstva zahraničních věcí
SIDA	Swedish International Development Cooperation Agency
SNNPR	Southern Nations, Nationalities, and Peoples' Region (Ethiopia)
UNDP	United Nations Development Programme
UNFPA	United Nations Population Fund
UNICEF	Children's Rights and Emergency Relief Organisation
UNOPS	United Nations Office for Project Services
USAID	United States Agency for International Development
ZRS	Zahraniční rozvojová spolupráce
ZÚ	Zastupitelský úřad ČR